

De Champions Trophy, - bedacht door 'onze' Nellie Stevens - is een wedstrijd voor de beste 20 retrievers van het afgelopen seizoen; dit jaar zeven Labradors, zes Goldens, vijf Flatcoats en twee Tollers. Twee van mijn vriendinnen, Anita Ruigrok en Gonne Drukker, deden dit jaar mee. Uniek voor mij, want Anita is de fokker van Lotje en Saartje, en met Gonne heb ik jarenlang in dezelfde groep getraind, dus alle reden om twee uur naar een Zeeuwse uithoek te rijden en de kou te trotseren.

Die tocht was het meer dan waard; niet alleen omdat ik heel mooi hondenwerk heb gezien, maar vooral omdat het retriever-waardige proeven waren die gebaseerd waren op de jachtpraktijk. Deze derde CT was de eerste die ik meemaakte en ik was blij verrast.

Sinds een jaar of tien is er in Nederland, naast de oude KNJV cultuur, een door de Engels/Amerikaanse jachtdressuur geïnspireerde wedstrijdcultuur ontstaan. De Amerikaanse wedstrijden hebben helemaal niets meer met het oorspronkelijke retrieverwerk te maken. Speciaal hiervoor gefokte honden worden daar geacht over grote afstanden (150-300 meter) in sneltreinvaart uitsluitend rechte lijnen te lopen/zwemmen ongeacht de obstakels in het terrein die ze tegenkomen. Status en geld zijn hier de voornaamste motivatoren om honden vele uren per dag met behulp van een stroomband tot perfectie te drillen. Wat beoordeeld wordt, zijn niet de jachtkwaliteiten van de retriever maar de trainingskwaliteiten van de - meestal professionele - trainers, die overigens zeer groot zijn. Want om zoiets voor elkaar te krijgen, moet je veel hondenkennis hebben en precies weten wat je doet.

Omdat het er spectaculair uitziet, komen 'gewone' voorjagers echter al snel in de verleiding om te laten zien dat zij zoiets ook kunnen met hun hond. De wedstrijdcultuur, de manier van voorjagen/trainen/keuren is hierdoor in Nederland veranderd. Het komt mij vaak voor dat veel voorjagers vergeten zijn waarvoor retrievers ooit zijn gefokt: om met behulp van hun excellente neus het geschoten wild, waarvan de jagers meestal maar een vaag besef hebben waar het is gebleven, uit ruig terrein te peuteren. *Zoals Nellie Stevens mij laatst nog zei: je weet vaker niet dan wel waar het wild ligt.*

In plaats van te vertrouwen op de intelligentie en de neus van hun hond, is het op workingtesten voor sommige voorjagers vooral een sport geworden om uit te vinden waar precies de dummy/het wild ligt: door zelf te kijken naar de proef voor men aan de beurt is of door aan bevriende voorjagers die al zijn geweest tekst en uitleg te vragen. Vervolgens wordt de hond naar de juiste plek gedirigeerd: zelfs in de C en B1. Er zijn zelfs voorjagers die op belangrijke wedstrijden met hun hond midden in het veld gaan zitten, zodat hun hond ook precies kan zien waar bijvoorbeeld een sleep getrokken wordt. Dat wil niet altijd zeggen dat de hond dan ook echt weet waar de sleep loopt (want daarvoor gebruikt hij zijn neus en niet zijn ogen), maar het geeft wel aan hoe ver men is afgezak van het oorspronkelijke retrieverwerk. Wedstrijdleidingen en keurmeesters zijn overigens soms ook echt veel te behulpzaam in dit opzicht. Wachtkamers met uitzicht op valplekken zijn geen uitzondering. Het meest heb ik me ooit verbaasd toen in een gesloten hutje waar ik mij moest terugtrekken terwijl mijn hond (en dus niet ik) ondertussen moest markeren, een tekening lag waardoor je precies kon zien waar de dummy's lagen: iets waar menig B1 voorjager van profiteerde door zijn hond een lijn te geven!

Bij de Champions Trophy was er overduidelijk voor gekozen om nu eens te beoordelen wat de hond -en niet zozeer de voorjager - in huis had. Wat een verademing! De mooie, door 'onze' Theo Verveer en Golden-man Hans Dijkgraaf bedachte proeven waren zo opgezet en de voorjagers werden zo minniem geïnstrueerd, dat het vrijwel onmogelijk was om de hond naar de valplek te dirigeren. Van de twaalf apporten waren er zeven (plus een geheim gehouden extra apport) die verloren lagen. Er was maar één markeer die door de voorjager goed gemarkeerd kon worden; de andere markeerapporten vielen in de bosjes of achter ruig begroeide heuveltjes in de verte. Het beginpunt van de enige sleep was vrijwel onzichtbaar voor de voorjager zodat deze de hond alleen globaal in de juiste richting kon sturen. Bij een andere proef waar de hond over een flinke afstand naar een bepaald stuk terrein gedirigeerd moest worden, kreeg de voorjager slechts een globale en

ruime indicatie en moest de hond het verder zelf uitzoeken; de voorjager had geen benul waar precies in dat aangewezen (ruime) stuk het wild lag en kon dus niet veel doen.

Dit leverde prachtig hondenwerk op dat spannend was om naar te kijken. Het publiek dat wél wist waar de apporten lagen, leefde sterk mee, vooral als de hond vlak vóór een valplek een slag maakte waardoor hij net geen verwaaiing kreeg. Ook voor de control-freaks onder de voorjagers moet het soms echt nagelbijten zijn geweest!

Dat de voorjagers volkomen in het ongewisse bleven van de proeven en de valplekken tot ze aan de beurt waren, was het gevolg van een strakke en uitgekiende organisatie. De vier groepen hadden ieder een begeleider, die er voor zorgde dat iedereen bij elkaar bleef en van te voren geen contact had met het publiek of andere groepen. Bovendien werd er voor gezorgd dat de groepen gelijktijdig van proef wisselden zonder elkaar tegen te komen. Wie aan de beurt was geweest mocht niet naar de volgende proef of terug naar de wachtkamer, maar moest op een andere plek wachten tot de groepen van proef wisselden.

Uitdagend voor het jachtverstand van de voorjagers was dat de informatie afgestemd was op de jachtpraktijk, waar de voorjagers vaak ook niet alles weten wat er is gebeurd in de tijd tussen schot en het inzetten van de hond. De voorjagers die bij de keurmeester te horen hadden gekregen dat hun hond drie konijnen moest zoeken, keken dan ook raar op toen hun hond met een eend kwam aanzetten. Wie niet verder nadacht en de hond niet nog een keer inzette nadat daarnaast pas twee konijnen binnen waren gekomen, was de pineut: hij had niet alles binnen. De keurmeester had immers duidelijk drie konijnen gezegd en herhaalde dit desgevraagd. Het hoofd koel houden en goed luisteren naar de instructies van de keurmeester was dus óók geboden.

Deze Champions Trophy liet zien dat Flatcoats het goed doen bij dit type wedstrijden waar retrievers nog retrievers mogen zijn. Er zaten twee Flatcoats bij de eerste acht die alles binnen haalden: Lotte van Cees Deelman (4^e) en Hilly van Anita Ruigrok (6^e). Maar ook de andere drie Flatcoats, waaronder Fee, de 10-jarige veteraan van Marian Nihot, lieten allemaal mooi werk zien. Een plezier om naar te kijken.

PS De schuin gearceerde passage is om onduidelijke redenen weggevallen in de Flatcoat Koerier.